

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Sveatoslav Moldovan, Ion Druță Maria Ghervas, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut Mereni, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu,

în pricina civilă la cererea depusă de către administratorul insolvabilității Asociației de Economii și Împrumut Mereni, în procedura simplificată a falimentului – Cucu Dumitru cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Cebanu Aliona,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Asociației de Economii și Împrumut Mereni, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a popririi și respinsă ca fiind tardivă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvabilității Asociației de Economii și Împrumut Mereni - Cucu Dumitru cu desființarea popririi instituită față de terțul poprit Ceban Aliona,

c o n s t a ț ă

Prin hotărârea Curții de Apel Bender din 27 septembrie 2013, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de AEÎ „Mereni”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Cucu Dumitru.

Potrivit Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 177 din 25 iulie 2014, Curtea de Apel Bender și-a încetat activitatea, circumscripția revenind Curții de Apel Chișinău.

La 21 aprilie 2015, administratorul insolvabilității AEÎ „Mereni”, Cucu Dumitru, a depus cerere împotriva terțului poprit Cebanu Aliona cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

În motivarea cererii, administratorul insolvabilității a indicat că la 20 februarie 2009 între AEI „Mereni” și Cebanu Aliona a fost încheiat contractul de împrumut nr. 60. Potrivit pct. 1.1. din contract, debitorul a acordat Alionei Cebanu un împrumut în mărime de 10 000 lei pe un termen de 11 luni cu o dobândă de 30 % anual. Până-n

prezent, împrumutul nu a fost rambursat în mărime deplină, suma datoriei constituind 20 362 lei. În adresa terțului poprit Cebanu Aliona a fost expediată somație, care însă nu a dat nici un rezultat.

Solicită administratorul insolvabilității AEÎ „Mereni”, Cucu Dumitru, în temeiul art. 126 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, validarea popririi și încasarea din contul Alionei Cebanu în beneficiul debitorului AEÎ „Mereni” datoriei în sumă de 20 362 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, a fost intentată în privința debitorului AEÎ „Mereni” procedura simplificată a falimentului, în calitate de lichidator fiind numită Gîrleanu Natalia.

La 19 decembrie 2016, lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia a depus cerere de modificare a cererii de validare a popririi, prin care a solicitat suplimentar repunerea în termenul de prescripție a popririi conform art. 279 alin. (1) Cod civil.

Invocă lichidatorul că înaintarea cererii cu privire la validarea popririi nu a fost posibilă anterior intentării procesului de insolvabilitate față de AEÎ „Mereni”. Totodată, de către administratorul insolvabilității și lichidator nu a fost recepționată în volum deplin contabilitatea debitorului, inclusiv nu a fost prezentată lista oficială contabilizată a debitorilor AEÎ „Mereni”, ceea ce a făcut imposibilă înaintarea popririi la o dată anterioară. Consideră că circumstanțele date constituie temei de repunere în termenul de prescripție a cererii de validare a popririi față de Cebanu Aliona, eschivarea căreia de la executarea obligațiilor contractuale cauzează prejudicii considerabile AEÎ „Mereni”.

Solicită lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia, repunerea în termen a cererii cu validarea popririi și încasarea din contul Alionei Cebanu în beneficiul debitorului AEÎ „Mereni” a datoriei în sumă de 20 362 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, a fost respinsă cererea lichidatorului AEÎ „Mereni”, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a popririi și respinsă ca fiind tardivă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvabilității AEÎ „Mereni” - Cucu Dumitru cu desființarea popririi instituită față de terțul poprit Ceban Aliona cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 362 lei.

La 10 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității, lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii recurate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de validare a popririi.

La 24 martie 2017, lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia, a depus recurs motivat.

În motivarea recursului, lichidatorul Gîrleanu Natalia a invocat aplicarea legii care nu trebuia să fie aplicată de către instanța de insolvabilitate, precum și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Indică recurentul că Curtea de Apel Chișinău, respingând cererea de validare a popririi ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, nu a stabilit momentul de când a început a curge termenul de înaintare a acțiunii în instanța de judecată,

circumstanța dată fiind importantă pentru soluționarea justă a pricinii. Or, stabilirea exactă a momentului curgerii termenului de prescripție este punctul de reper pentru calcularea acestuia.

Menționează lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia, că potrivit pct. 6.2 din contractul de împrumut nr. 60 din 20 februarie 2009, contractul este valabil și produce efecte juridice până la executarea deplină și în mod corespunzător a obligațiilor. Totodată, conform art. 259 alin. (1) Cod civil, termenul se instituie prin lege, hotărâre judecătorească sau prin acordul părților. Astfel, la caz părțile contractante AEÎ „Mereni” și Cebanu Aliona prin acord au extins termenul de prescripție la toată perioada cât există împrumutul și nu este restituit.

Declară recurentul că la materialele pricinii au fost anexate pretenții adresate terțului poprit Cebanu Aliona de către AEÎ „Mereni” în perioada de până la intentarea procesului de insolvență și anume, pretențiile nr. 39 din 07 iulie 2011, recepționată la 11 iulie 2011 și nr. 26 martie 2012, recepționată la 30 martie 2012, ceea ce denotă că cererea de validare a popririi a fost înaintată în termen.

Consideră lichidatorul debitorului ilegală concluzia instanței de insolvență de respingere a cererii de validare a popririi ca fiind tardivă, în condițiile în care Cebanu Aliona nu a invocat expirarea termenului de prescripție extinctivă.

La 27 martie 2017, în adresa intimă Cebanu Aliona a fost expediată copia recursului declarat de către lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele pricinii în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016 și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Conform art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că la 21 aprilie 2015, administratorul insolvenței AEÎ „Mereni”, Cucu Dumitru, a depus cerere împotriva terțului poprit Cebanu Aliona cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

La 19 decembrie 2016, lichidatorul AEÎ „Mereni”, Gîrleanu Natalia a depus cerere de modificare a cererii de validare a popririi, solicitând suplimentar repunerea în termenul de prescripție a popririi conform art. 279 alin. (1) Cod civil.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, a fost respinsă cererea lichidatorului AEÎ „Mereni”, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a popririi și respinsă ca fiind tardivă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolabilității AEÎ „Mereni” - Cucu Dumitru cu desființarea popririi instituită față de terțului poprit Ceban Aliona cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 362 lei.

Materialele cauzei atestă că potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată ale instanței de insolabilitate, la examinarea cauzei au participat doar administratorul insolabilității AEÎ „Mereni” - Cucu Dumitru și lichidatorul debitorului Gîrleanu Natalia, în lipsa terțului poprit Cebanu Aliona, care a fost citată legal, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție.

În hotărîrea din 28 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a indicat că în cadrul ședințelor de judecată terțul poprit Cebanu Aliona, fiind legal înștiințată, nu s-a prezentat, însă prin referința depusă a solicitat respingerea cererii de validare a popririi ca tardivă (f.d. 75).

De asemenea, instanța de insolabilitate, în motivarea concluziei de respingere a cererii ca tardivă, a menționat că, odată ce e dovedit cu certitudine că AEÎ „Mereni” a omis termenul de prescripție și Cebanu Aliona a invocat aceasta în apărarea sa, se consideră stins dreptul subiectiv la apărarea intereselor pe calea acțiunii civile, care urmează a fi respinsă ca tardivă fără a se intra în dezbaterile fondului cauzei (f.d. 77).

Analizând materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu conțin nici o referință depusă de către terțul poprit Cebanu Aliona, precum este indicat în hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, în care ar fi solicitat respingerea cererii ca tardivă.

În circumstanțele date, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de validare a popririi ca tardivă în lipsa cererii în acest sens a persoanei în a cărei favoare a curs prescripția – Cebanu Aliona, încălcând astfel prevederile art. 271 Cod civil, care stipulează expres că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă *numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția*, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.

Astfel, dat fiind faptul că materialele cauzei nu denotă cu certitudine dacă a fost invocată expirarea termenului de prescripție extinctivă la depunerea cererii de validare a popririi, la dosar lipsind careva înscrisuri în acest sens, și anume referința terțului poprit Cebanu Aliona, instanța de recurs este în imposibilitate de a examina recursul declarat de către lichidatorul AEÎ „Mereni”, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu, circumstanțele menționate fiind apreciate drept o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărîrea Curții de Apel

Chișinău din 28 decembrie 2016 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material, fiind astfel prezente la caz încălcări de procedură ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil, hotărârea recurată urmând a fi casată cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept material de către instanța de insolvență și instanța de recurs este în imposibilitatea de a corecta omisiunile la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către lichidatorul AEÎ „Mereni”, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu, a casa integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016 cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Asociației de Economii și Împrumut Mereni, în procedura simplificată a falimentului - Natalia Gîrleanu.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea depusă de către administratorul insolvenței Asociației de Economii și Împrumut Mereni, în procedura simplificată a falimentului – Cucu Dumitru cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Cebanu Aliona, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic